

**Assignatura: METODES, DISSENY I TECNIQUES D'INVESTIGACIO
PSICOLOGICA**

Codi: 23480   pels Diplomats d'EGB i primer cicle de Pedagogia
6 crèdits

Departament: PSICOLOGIA DE LA SALUT

Professor: Albert Fornieles i Déu

A. OBJECTIUS

Aquesta assignatura pretén proporcionar als alumnes les eines i criteris metodològics bàsics necessaris per comprendre els processos d'investigació en les Ciències de l'Educació. L'objectiu es, per tant, doble. Per a una part, l'alumne ha de ser capaç de plantejar, si més no, de manera elemental un pla d'investigació i, per altre part, ha d'adquirir uns coneixaments suficients com per a analitzar i criticar articles científics publicats.

B. PROGRAMA

Introducció: Concepte i utilitat de la metodologia

UD1. Coneixement científic i mètode

1. Definició de ciència.
Coneixement científic
2. Mètode d'investigació científica: model general de recerca global
3. Especificació del problema i pla general d'investigació
4. Principals objectius que es poden plantejar en una investigació

UD2. Hipòtesis

1. Definició i classificacions
2. Estructura jeràrquica de les hipòtesis científiques
3. Operativització de les hipòtesis empíriques
4. Elements que intervenen en l'operativització de les hipòtesis

UD3. Variables.

1. Variables: Definició i classificacions
  - . Criteri estadístic.
  - . Criteri metològic.

UD4. Unitat d'observació

1. Sistemes de selecció: criteris estadístics i no estadístics
2. Sistemes d'assignació: assignació totalment aleatòria i assignació restringida
3. Mida de la mostra
4. Concepte metodològic de replicació i tipus

UD5. Control de les fonts de variació

1. Concepte de control
2. Tipus de control
3. Tècniques de control
4. Fonts de confussió

UD6. El disseny d'investigació

1. Concepte de disseny i objectius
2. Dissenys experimentals i dissenys quasi-experimentals
  - . Intrasubjecte vs. entresubjecte
  - . Longitudinal vs. transversal
  - . N=1 vs. N>1
4. Dissenys no experimentals: mètodes d'enquesta i observacionals

UD7. Obtenció i representació de dades

1. Estratègia de recollida de dades
2. La mesura
3. Tècniques de transformació de registres en dades
4. Sistemes de reducció de la informació
5. Teoria clàssica de la construcció de tests
  - . Fases de la construcció
  - . Anàlisi d'items
  - . Estandarització i puntuació
  - . Validesa i fiabilitat
6. Construcció d'un qüestionari

UD8. Etapa d'avaluació

1. Avaluació global de la metodologia de l'estudi
  - . Validesa interna lligada al disseny
  - . Validesa externa lligada a la mostra
2. Avaluació dels resultats: discussió i generalització de resultats

UD9. Metodologia observacional

1. Les tècniques d'observació
2. Proces de categorització

3. Fiabilitat
4. Anàlisi de les dades

UD10. L'explicació científica

1. Nivells i tipus d'explicació científica
  - . Conceptes bàsics: axiomes, constructes, hipòtesis (nivell abstracte) i teories
2. Models d'explicació científica

UD11. Redacció de l'informe d'una investigació

1. Característiques d'un informe
2. Estructura: Títol, resum, introducció, mètode (subjectes, disseny, materials, procediment), resultats (taules i figures), discussió i referències bibliogràfiques.

D. AVALUACIÓ

Es realitzarà un examen al final del semestre. Consistirà en una part teòrica de 40 items d'elecció múltiple i un altre d'identificació de diferents aspectes en un disseny d'investigació.

E. BIBLIOGRAFIA

ANGUERRA, M.T. (1984). Manual de prácticas de observación. México: Trillas.

ARNAU, J. (1986). Diseños experimentales en Psicología y Educación. Vol II. México: Trillas.

BAYES, R. (1984). Una introducción al método científico en psicología. Barcelona: Martínez Roca.

DE DIEGO, R. y DE DIEGO, J. (1990). Cuestiones sobre Método y Medida en Psicología. Salamanca: Amaru Ediciones.

DOMENECH, J.M. y EZPELETA, L. (1992). Diseños de investigación (Documentos del Laboratori d'Estadística i de Modelització). Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Psicologia de la Salut.

LEON, O. G. y MONTERO, I. (1993). Diseño de Investigaciones: Introducción a la lógica de la investigación en Psicología y Educación. Madrid: McGraw-Hill.

MALAPEIRA, J.M.; HONRUBIA, M.L. y VIADER, M. (1991). Psicología Experimental. Barcelona: Signo.

Nota: Els alumnes contaran amb un dossier d'apunts a on estarà tota l'informació necessaria per a aprovar el curs.
Es recomana especialment el següent llibre per a la realització de pràctiques sobre dissenys:

BRIOSO, A.; FONTES, S.; GARCIA GALLEGOS, C.; PEREZ-LLANTADA, C. y SARRIA, E. (1990). Diseños Experimentales y Cuasi-Experimentales. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.